

RASEBORG
RAASEPORI

RAASEPORI.FI

Raaseporin joukkoliikenteen palvelutaso 2026–2032

Esipuhe

Raaseporin kaupunki on toiminut tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena 1.4.2019 lähtien, ja vastannut alueensa joukkoliikenteen palvelutasosta. Tämä selvitys on Raaseporin kaupungin toinen palvelutasomäärittäminen, ja koskee vuosia 2026–2032.

Palvelutasomäärittäksen tavoitteena on kuvata, millaista joukkoliikenteen palvelutason tulee Raaseporin toimivalta-alueella olla ottaen huomioon alueen asukkaiden liikkumistarpeet, valtion ja kuntien tavoitteet, markkinaehtoisien liikenteen tarjonnan ja käytettävissä olevan rahoituksen.

Tarkoitus on, että palvelutasomäärittäminen auttaa Raaseporin kaupunkia sen tehtävissä joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena ja ohjaa osaltaan jatkossa Raaseporia joukkoliikenteen järjestämistä päätöksissä ja liikenteen hankinnoissa.

Ensimmäistä palvelutason määrittästyötä ohjasivat Raaseporin kaupungin edustajat, ja työn konsulttina toimi WayStep Consulting Oy, jossa työstä vastasi DI, KTM Henriika Weiste, WayStep Consulting Oy. Päivitetyt palvelutason määrittäminen on tehnyt joukkoliikennepäällikkö Teresia Bergholm.

Sisällys

Esipuhe

1. Toimivaltainen viranomainen ja palvelutason määrittely

- 1.1 Raasepori tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena
- 1.2 Viranomaisen toimivalta joukkoliikennekysymyksissä
- 1.3 Kunta joukkoliikenteen järjestäjänä
- 1.4 Palvelutasomäärittelyn tavoitteet ja rooli
- 1.5 Palvelutasomäärittelyn käyttötarkoitus
- 1.6 Palvelutasomäärittelyn sisältö
- 1.7 Palvelutasomäärittelyn aikajänne ja muutokset
- 1.8 Sanasto

2. Toimintaympäristö

3. Joukkoliikenteen nykytila ja kehitysnäkymät

- 3.1 Joukkoliikenteen tarjonta
- 3.2 Joukkoliikenteen rahoitus ja korvaukset
- 3.3 Joukkoliikenteen kehittämistarpeet
- 3.4 Joukkoliikenteen käyttövoimat

4. Palvelutasokriteerit ja analyysi

- 4.1 Palvelutasokriteerit
- 4.2 Seudullisen liikenteen palvelutaso
- 4.3 Raaseporin sisäisen liikenteen palvelutaso

5. Palvelutasotavoitteet

- 5.1 Palvelua erilaisiin käyttötarpeisiin
- 5.2 Liikenteelliset tavoitteet
- 5.3 Laadulliset tavoitteet

6. Vaikutukset

1. Toimivaltainen viranomainen ja palvelutason määrittely

1.1 Raasepori tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena

Tieliikenteen toimivaltainen viranomainen on EU:n palvelusopimusasetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1370/2007 rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista) mukainen viranomainen tai viranomaisten ryhmittymä, jolla on valtuudet toimia tie- ja rautatieliikenteen alalla tietyllä maantieteellisellä alueella. Tieliikenteen toimivaltainen viranomainen toimii alueensa joukkoliikenneviranomaisena. Suomen tie- ja rautatieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset määrittävät liikennepalvelulaissa. Raaseporin kaupunki on toiminut tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena omalla alueellaan 1.4.2019 lähtien. Tieliikenteen toimivaltaisesta viranomaisesta käytettiin aiemmin nimitystä joukkoliikenteen toimivaltainen viranomainen.

1.2 Viranomaisen toimivalta joukkoliikennekysymyksissä

Viranomaisten toimivalta joukkoliikennekysymyksissä perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 1370/2007 rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista. Asetus määrittelee toimenpiteet ja menettelytavat, joita käyttäen toimivaltainen viranomainen saa puuttua markkinoiden toimintaan. Asetusta sovelletaan rautateiden ja muiden raideliikennemuotojen sekä maanteiden julkisen henkilöliikenteen kansalliseen ja kansainväliseen harjoittamiseen. Toimivaltaisten viranomaisten tehtävistä ei ole muuta lainsäädäntöä.

Palvelutason määrittely perustuu EU:n palvelusopimusasetukseen. Laki liikenteen palveluista (320/2017) ei edellytä tieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen vahvistusta palvelutasomäärittelykselle, mutta jotta EU:n palvelusopimusasetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1370/2007 rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista) mukainen päätös joukkoliikenteen järjestämistavasta voidaan tehdä, tulee toimivaltaisella viranomaisella olla käsitys tavoiteltavasta palvelutasosta.

1.3 Kunta joukkoliikenteen järjestäjänä

Kunnilla ei ole velvollisuutta järjestää joukkoliikennettä. Kuntien henkilökuljetuksia järjestämään tai korvaamaan velvoittavia säädöksiä sen sijaan on perusopetuslaissa (628/1998), sosiaalihuoltolaissa (1301/2014), vammaispalvelulaissa (675/2023), kehitysvammalaissa (519/1977) sekä terveydenhuoltolaissa (1326/2010). Lisäksi Laki lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta (48/1997) velvoittaa valtiota korvaamaan näiden nk. toisen asteen oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkakustannuksia. Tuen maksaa Kansaneläkelaitos.

1.4 Palvelutasomäärittelyn tavoitteet ja rooli

Palvelutasomäärittelyn tavoitteena on kuvata, millaista joukkoliikenteen palvelutason tulisi olla Raaseporin toimivalta-alueella ottaen huomioon alueen asukkaiden liikkumistarpeet, valtion ja kuntien joukkoliikenteen kehittämistavoitteet, markkinaehtoisen liikenteen tarjonnan sekä käytettävissä olevan rahoituksen.

1.5 Palvelutasomäärittelyn käyttötarkoitus

Palvelutasomäärittely ohjaa jatkossa Raaseporin joukkoliikenteen kehittämistä ja hankintoja. Palvelutasomäärittelyn mukaisia joukkoliikennepalveluja on tarkoitus hankkia siltä osin, kun asetetut määrälliset tai laadulliset tavoitteet eivät toteudu markkinaehtoisesti.

Tavoitteena on, että palvelutasomäärittely ohjaa osaltaan myös maankäytön ja palveluverkkojen suunnittelua Joukkoliikenteen järjestämisen näkökulmasta oleellisinta on ohjata maankäytön kasvua joukkoliikenteen kannalta suotuisille alueille. Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan niin, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

1.6 Palvelutasomäärittelyn sisältö

Palvelutasomäärittely koskee ensisijaisesti Raaseporin kaupungin sisäisiä yhteyksiä. Uudenmaan ELY-keskus on määrittänyt palvelutasotavoitteet kuntien väliselle liikenteelle. Palvelutasomäärittely koskee juna- ja linja-autoliikennettä [Uudenmaan ELY-keskuksen joukkoliikenteen palvelutaso](#)

1.7 Palvelutasomäärittelyn aikajänne ja muutokset

Palvelutaso määritetään seuraavaksi kaudeksi vuosille 2026–2032. Raaseporin kaupungin tavoitteena on siirtyä hankinnoissa hieman pidempiin sopimuskausiin, joten palvelutasomäärittelyssä tulee näyttää suuntaviivat sopimuskauden yli.

Joukkoliikenteen toimintaympäristö ja järjestämisen reunaehdot muuttuvat nopeasti. Palvelutasomäärittelyä voidaan täydentää ja päivittää jo ennen päättymisaikaa, jos sille on tarvetta. Palvelutasomäärittelyyn tehdään muutoksia ainakin seuraavissa tilanteissa:

- rahoituskehys, hintataso tai esimerkiksi kalustovaateet muuttuvat oleellisesti
- raideliikenteen tai markkinaehtoisen liikenteen tarjonnassa tulee isoja muutoksia

1.8 Sanasto

Palvelusopimusasetus eli PSA (trafikavtalsförordning). Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1370/2007 rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista. Asetus määrittelee toimenpiteet ja menettelytavat, joita käyttäen toimivaltainen viranomainen saa puuttua markkinoiden toimintaan. Asetusta sovelletaan rautateiden ja muiden raideliikennemuotojen sekä maanteiden julkisen henkilöliikenteen kansalliseen ja kansainväliseen harjoittamiseen.

Toimivaltainen viranomainen (behörig myndighet). Palvelusopimusasetuksen mukainen viranomainen tai viranomaisten ryhmittymä, jolla on valtuudet toimia tie- ja rautatieliikenteen alalla tietyllä maantieteellisellä alueella. Suomen tie- ja rautatieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset määrittävät liikennepalvelulaissa.

Markkinaehtoiset liikennepalvelut (trafiktjänster på marknadsvillkor). Markkinaehtoiset palvelut syntyvät liikenteenharjoittajan oman suunnittelun ja hinnoittelun pohjalta ilman julkista rahoitusta.

Sopimusliikenne (kontraktsbunden trafik). Julkisten hankintasäädösten mukaisesti hankittua liikennettä.

Täydentävä lisäosto (tilläggsköp). Tieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen mahdollisuus parantaa tietyn reitin tai maantieteellisen alueen markkinaehtoisien liikenteen palvelutasoa ostamalla reittiin liittyviä lisäpalveluita, kuten uusia vuoroja.

Kuntien henkilökuljetukset (kommunala persontransporttjänster). Kuntien järjestämät lakisääteiset tai harkinnanvaraiset kuljetuspalvelut, joiden hankinnassa tai korvaamisessa ei sovelleta palvelusopimusasetusta. Tällaisia kuljetuksia ovat esimerkiksi perusopetuslain, vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut.

Laadulliset palvelutasotekijät (kvalitativa servicefaktorer). Matkustajan kokemia matkan palvelutasoon liittyviä ominaispiirteitä, joita ei voida täsmällisesti mitata. Laadullisia palvelutasotekijöitä ovat esimerkiksi asiakaspalvelun laatu, turvallisuus, matkan hallittavuus ja matkustusmukavuus.

Määrälliset palvelutasotekijät (kvantitativa servicefaktorer). Mitattavissa olevat palvelutasotekijät, kuten joukkoliikenteessä kävelymatkan pituus, matka-aika, liikennöintiaika ja vuoroväli.

Palvelutasokriteerit (servicenivåkrav). Tarjonnan palvelutasotekijälle asetettuja luokiteltuja ohjearvoja, jotka määrittävät harjoitetun liikenteen palvelutasoluokan.

Palvelutasoluokka (servicenivåklass). Joukkoliikenteen palvelutasoa tietyllä alueella tietyssä ajankohtana. Palvelutasoluokille määritellään kriteerit, jolloin eri alueiden palvelutasoja voidaan vertailla.

Palvelutasomäärittely (definiering av servicenivå). Tietyllä alueella tavoiteltavan joukkoliikenteen palvelutason kuvaaminen käytettyjen palvelutasotekijöiden avulla.

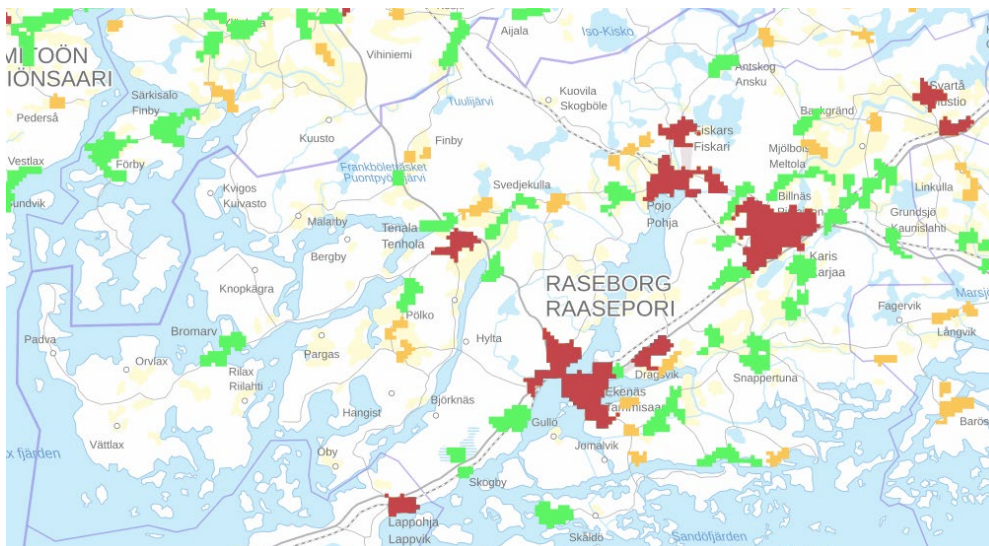
Palvelutasotavoite (servicenivåmål). Joukkoliikenneyhteyksien suunnittelussa kullekin tarkastellulle palvelutason osatekijälle, kuten esimerkiksi vuorovälille tai kävelymatkalle, asetettu palvelutasoluokkakohtainen tavoitetaso.

Sanaston lähde: https://julkaisut.vayla.fi/pdf8/opas_2018-01_henkilöliikenteen_palveluiden_web.pdf

2. Toimintaympäristö

Raaseporissa on asukkaita 27 036 (Tilastokeskus 30.12.2024). Viimeisen vuoden aikana väkimäärä on pienentynyt 0,6 %. Yli 64-vuotiaita on 29 % väestöstä ja alle 15-vuotiaita 13,6 %. Suurimmat taajamat ovat Tammisaari, Karjaa ja Pohja. Väestö on painottunut radan/valtatien 25 ja kantatien 111 varsille.

Kuva: Raaseporin taajamat, kylät ja pienkylät 2023. (Lähde: paikkatietoikkuna.fi)

Raaseporilaiset työikäiset pendelöivät vilkkaasti. Noin 30 % työssäkäyvistä, eli noin 3 440 henkilöä, pendelöi päivittäin Raaseporin ulkopuolelle. Itse alueella työssäkäyvien Raaseporilaisten henkilöiden määrä on noin 8 028.

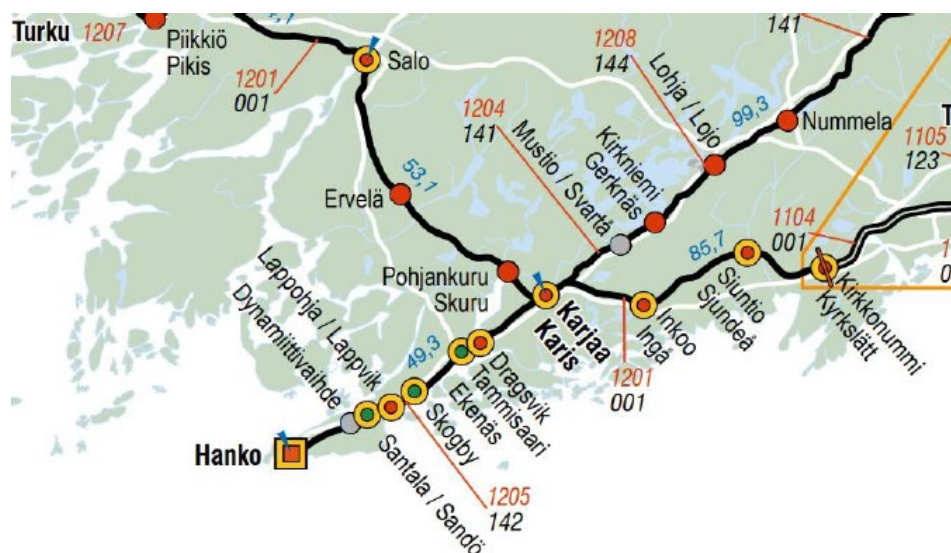
Raaseporissa on 21 perusopetusta antavaa koulua. Raaseporissa toimii kolme lukiota: Ekenäs gymnasium, Karis-Billnäs gymnasium ja Karjaan lukio.

Kuva 2. Raaseporin oppilaitokset.

3.1 Joukkoliikenteen tarjonta

Raaseporin joukkoliikenne palvelee junaliikennettä, joka on tärkeä osa matkaketju kokonaisuutta. Karjaalla pysähtyvät Helsingin ja Turun kaukojunat 1–2 tunnin välein. Matka-aika Helsinkiin on 55 min. Tammisaaren ja Karjaan välillä kulkee taajamajuna 2–3 tunnin välein. Matka-aika on 12 minuuttia. Tammisaaresta junayhteys Helsinkiin on vaihdollinen. Matka-aika junalla Tammisaaresta Helsinkiin on vaihtoineen 1 h 15 min.

Kuva 3. Valtion rataverkko ja liikennepaikat. Lähde: Väylävirasto

Markkinaehtoisen liikenteen tarjonta vaihtelee, mutta painottuu kouluvuoteen. ELY-keskus ostaa yhdessä alueen kuntien kanssa (ml. Raasepori) kuntarajat ylittävää joukkoliikennettä. Vuoroja on mm. Hangosta Tammisaaren kautta Karjaalle ja Lohjalle, Karjaalta Inkoon ja Kirkkonummen kautta Helsinkiin sekä Karjaalta Lohjalle.

Raaseporin kaupungin sisäisen joukkoliikenteen vuorot talvikaudella arkisin (sopimus 2023–2025) on seuraavat

- Fiskari–Karjaa välillä 11 vuoroparia
- Bromarv–Tammisaari välillä 5 vuoroparia
- Tammisaari–Karjaa välillä 11 vuoroparia

Raaseporin kaupungin sisäisen joukkoliikenteen vuorot kesäkaudella arkisin (sopimus 2023–2025) on seuraavat

- Fiskari–Karjaa välillä 5 vuoroparia
- Bromarv–Tammisaari välillä 3 vuoroparia
- Tammisaari–Karjaa välillä 7 vuoroparia

Raaseporin kaupunki on parantanut joukkoliikenteen palvelutasoa avaamalla osan koulu-kuljetusreiteistä kaikille matkustajille. Sivistystoimen hankkimia koulureittejä on yhteensä 27 joista 7 on avattu kaikille matkustajille. Nämä reitit mahdollistavat matkustamisen laajemmalle alueelle kouluvuoden aikana.

- 904 Vanha Rannikontie th -Törvesbro –Karjaa
- 905 Backgränd –Karjaa
- 915 Tammisaari – Prästkulla – Tenhola
- 918 Finby posti – Svedjekulla – Tenhola
- 925 Snappertuna koulu – Tammisaari
- 926 Harparskog – Tammisaari
- 927 Gammelboda – Tammisaari – Langansböle – Tammisaari

Kutsuliikenteen mahdollisuutta tutkitaan mm osallistumalla Gemini projektiin v. 2025 aikana, joka selvittää työmatkustamista pääkaupunkiseudulle käyttäen kutsuliikennettä Raaseporin alueella osana matkaketjua.

3.2 Joukkoliikenteen rahoitus ja korvaukset

Raaseporin kaupungin sisäinen joukkoliikenne BOSSE aloitti toimintansa kesällä 2023 hankkimalla liikennettä kesälle ja talvikaudelle. Lisäksi osallistumme ELY-keskuksen yhteishankintaan. Taulukosta käy ilmi kuinka sisäistä liikennettä hankittiin toukokuulle 2023 asti ostoliikenteenä.

Vuosi	Sis. liikenne, KOS	ELY, KOS	BOSSE, brutto	Yhteensä
2022	140 440,10 €	178 057,17	-	318 497,27
2023	99 429,00 €	205 663,83	754 752,00 €	1 059 844,83

2024	ELY, KOS	ELY, Brutto	BOSSE, brutto	Totalt
1.1.–2.6.	79 489,89	-	712 632,00	792 121,89
3.6.–31.12.	-	278 131,77	759 554,40	1 037 676,17
				1 829 808,06

Uudenmaan ELY-keskus myöntää valtionavustuksia kunnille ja kuntayhtymille toimivalta-alueellaan. Asetuksen mukaan valtionavustuksia voidaan myöntää liikenteen ostoon tai lippujen tukemisen kompensointiin sekä liikennepalvelujen suunnitteluun, kehittämiseen tai pilottihankkeisiin.

Vuosi	2021	2022	2023	2024
Summa	102 000,00 €	47 944,80 €	242 800,00 €	302 992,50

Joukkoliikenteen tuloiksi lasketaan sisäisestä ja ELY-liikenteestä saadut lipputulot. Lisäksi KELA maksaa korvauksia toisen asteen opiskelijoiden kaupungin joukkoliikenteellä matkustamisesta. Vuonna 2024 tulot ja korvaukset olivat yhteensä 365 800 €.

3.3 Joukkoliikenteen kehittämistarpeet

Joukkoliikennettä kehitetään jatkuvasti seuraamalla asiakaspalautteita ja yhteydenpidolla liikennöitsijöihin.

Liikennöitsijät kokevat, että yhteistyö Raaseporin kaupungin kanssa on sujunut erittäin hyvin. Yhteydenpito on säännöllistä ja se on toiminut hyvin. Korostetaan tarvetta sekä viralliselle että epäviralliselle vuoropuhelulle liikenteen kehittämiseksi myös jatkossa.

Sisäisen liikenteen suunnittelussa koetaan tärkeänä koululaisten, opiskelijoiden ja työssäkävijöiden huomioon ottaminen sekä turistien palvelu erityisesti kesäaikaan. Koulukuljetukset toimivat koulujen näkökulmasta mutta tuo haastetta muiden matkustajien aikataululuihin asiointiliikennettä ajatellen. Liian pitkiksi muodostuvat perillä olot vähentävät koululaisvuorojen kysyntää asiointitarkoituksiin.

BOSSE-päiväksi on valikoitunut Bossen aloituspäivä 5.6. jolloin matkustaminen Raaseporin alueella on ilmaista.

Hankintakriteerejä kehitetään jatkuvasti. Hinnan lisäksi on noussut esiin muita tärkeitä asioita kuten kalustovaatimukset, ympäristöystävällisyys, yhteistyökumppaneiden osallisuus, yhteistyö sivistystoimen kanssa hankinnan tiimoilta ja muut turvallisuuteen ja viihtyvyyteen vaikuttavat arvot.

3.4 Joukkoliikenteen käyttövoimat

Joukkoliikenteen käyttövoimat uusiutuvat. Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista määrittää vaatimuksia julkisille joukkoliikennehankinnoille. Julkisissa hankinnoissa hankintayksikön on varmistettava, että liikennepalveluhankintoina hankittujen palveluiden tuottamiseen käytetään voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Sähköbussit ovat ympäristöystävällisin ja käyttökustannuksiltaan edullisin bussiliikenteen muoto. Lain edellyttämän vähimmäisosuuden voi hankinnoissa edelleen täyttää sähkön lisäksi muilla vaihtoehtoisilla käyttövoimilla tai polttoaineilla kuten biopolttoaineella, kaasulla tai vedyllä.

Pienille liikennöitsijöille sähköbussikaluston hankinta ja latausinfraan rakentaminen saattaa olla liian suuri investointi. Raaseporissa tarjouskilpailuissa on mahdollista pisteyttää vaihtoehtoiset käyttövoimat ja siten kannustaa liikennöitsijöitä tarjoamaan niitä.

4. Palvelutasokriteerit ja analyysi

4.1 Palvelutasokriteerit

Palvelutasokriteerit ovat tarjonnan palvelutasotekijälle asetettuja luokiteltuja ohjearvoja, jotka määräävät harjoitetun liikenteen palvelutasoluokan. Liikennöintiajalla tarkoitetaan ensimmäisen lähdön saapumisaikaa kohteeseen ja viimeisen lähdön lähtöaikaa kohteesta. Palvelutasokriteerejä tulkitaan suuntaa antavina ja kysynnän mukaan. Liikennöintiajoista voidaan tarvittaessa joustaa.

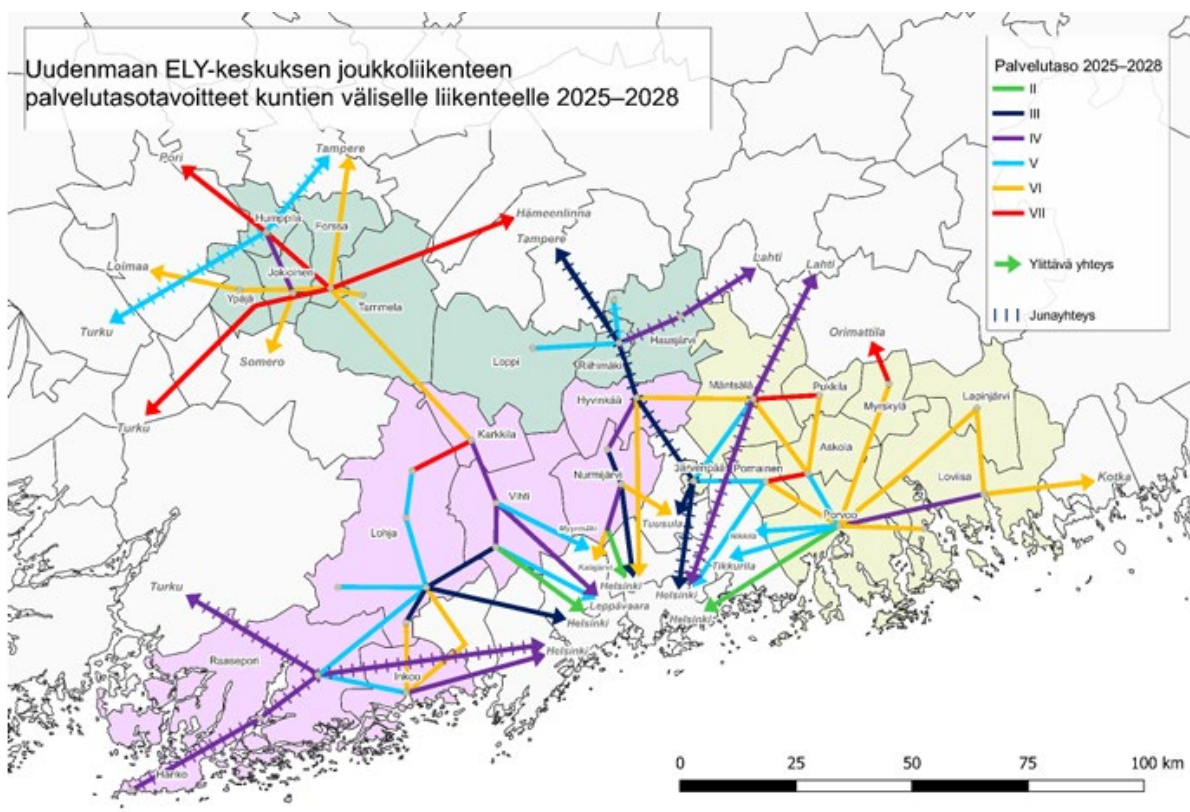
Talviliikenne	Soveltamis- aika	I	II	III	IV	V	VI	VII
Liikennöinti- aika	Ma-to	5.30– 23.30	6.00– 22.30	7.00–21.30	7.00– 21.30	7.00–20.00	7.00/8.00– 17.00	8.00/9.00– 15.00/16.00
	Pe	5.30– 01.30	6.00– 23.30	7.00–21.30	7.00–21.30	7.00–20.00	7.00/8.00– 17.00	8.00/9.00– 15.00/16.00
	La	6.00– 01.30	7.00– 23.30	9.00–21.30	9.00–18.00	10.00–15.00	Tarpeen mukaan	–
	Su	7.00– 23.30	9.00– 21.30	11.00–18.30	12.00–17.00	Tarpeen mukaan	Tarpeen mukaan	–
Vuoroväli/ vuoromäärä	Ruuhka (n. klo 6.30–9 ja 15–17)	≤ 10 min	≤ 15 min	≤ 30 min	≤ 45–60 min	yht. yli 5 vuorokk./ suunta	3–5 vuorokk./ suunta/vrk (koulu-, opiskelu-, työmatka- ja/tai asiointi- yhteys)	1–2 vuorokk./ suunta/vrk (koulu-, opiskelu-, työmatka- ja/tai asiointi- yhteys)
	Arkipäivä n. klo 10–15	≤ 15 min	≤ 30 min	≤ 60 min	≥ 1 vuoro kahdessa tunnissa	2–3 vuorokk./ suunta	–	–
	Arjen varhaisilta klo 18–20	≤ 15 min	≤ 30 min	≤ 60 min	≤ 2–3 vuorokk.	0–2 vuorokk./ suunta/vrk	–	–
	Lauantaisin	≤ 20 min	≤ 30 min	≤ 60 min	≥ 1 vuoro kahdessa tunnissa	0–4 vuorokk./ suunta/vrk	0–2 vuorokk./ suunta/vrk	–
	Sunnuntai-sin	≤ 20 min	≤ 30 min	≤ 60 min	≥ 1 vuoro kahdessa tunnissa	0–2 vuorokk./ suunta/vrk	0–2 vuorokk./ suunta/vrk	–
	Varhais-aamu ja myöhäisilta	≤ 30 min	≤ 60 min	–	–	–	–	–
	Yöliikenne	≤ 60 min	≥ 1 vuoro kahdessa tunnissa	–	–	–	–	–

Taulukko 6. Palvelutasokriteerit

Palvelutasotavoitteet koskevat talviarkipäivän liikennettä. Kesäliikenteessä tarjontaa karsitaan koululaisvuorojen osalta. Kuitenkin perustyoissäkäyntiyhteydet ja asiointiyhteydet tulisi liikennöidä muuttumattomilla aikataululla ja reiteillä ympäri vuoden.

4.2 Seudullisen liikenteen palvelutaso

Uudenmaan ELY-keskuksen palvelutasomäärittäyksessä vuosille 2025–2028 Karjaan yhteydet Helsinkiin ja Turkuun sekä Karjaan ja Tammisaaren välinen yhteys on määritetty luokkaan IV. Karjaan ja Inkoon ja Karjaan ja Lohjan väliset yhteydet ovat luokassa V. Tammisaaren ja Hangon väliset yhteydet ovat luokassa IV.

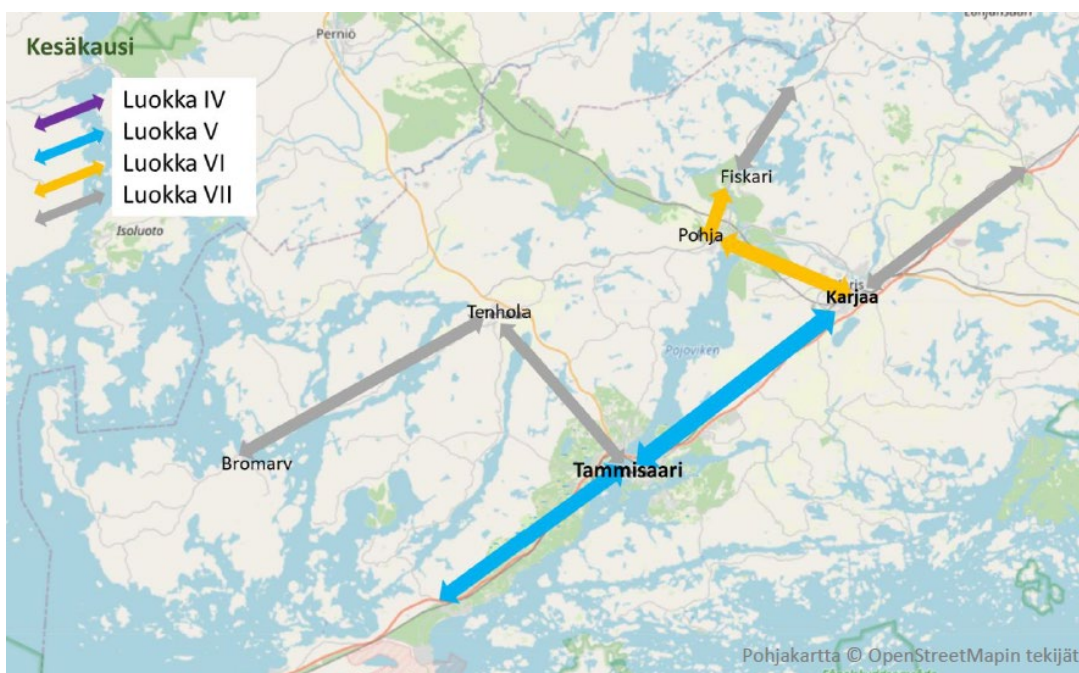

Kuva 8. Seudullisten yhteysvälien palvelutaso Uudenmaan ELY-keskuksen palvelusomäärittäytksen (2025–2028) mukaan. Lähde: Uudenmaan ELY-keskuksen palvelutasomäärittäyt.

4.3 Raaseporin sisäisen liikenteen palvelutaso

Kunnan sisäisessä liikenteessä Tammisaari–Karjaa–Pohja–Fiskari muodostaa vahvan joukkoliikennekäytävän. Paras joukkoliikenteen palvelutaso on Karjaan ja Tammisaaren välillä, jossa palvelutaso on lähes luokan III mukainen. Bromarv–Tenhola–Tammisaari ja Mustio–Karjaa yhteysväleillä palvelutaso vastaa luokkaa VI ja muilla yhteysväleillä koulupäiväisin luokkaa VII.

*Raaseporin joukkoliikenteen palvelutasoluokat kesä- ja talviliikenteessä.
Pohjakartta © OpenStreetMap*

5. Palvelutasotavoitteet

Palvelutasotekijät voidaan jakaa laadullisiin ja määrällisiin palvelutasotekijöihin.

Laadullisilla palvelutasotekijöillä tarkoitetaan tekijöitä, joita ei voida suoraan ja yksiselitteisesti mitata. Laadulliset tekijät kuvastavat sitä, kuinka matkustajat kokevat matkan. Laadullisia palvelutasotekijöitä ovat esimerkiksi saavutettavuus, matkan helppous, mukavuus, esteettömyys ja hallittavuus.

Määrällisille palvelutasotekijöille on ominaista, että ne ovat mitattavissa. Nämä liittyvät esimerkiksi matkan ennakotilausaikaan, matka-aikaan, kävelymatkaan, liikennöinti-aikaan, vaihtojen määrään ja odottelu-aikaan, täsmällisyyteen sekä aikataulutetun julkisen liikenteen vuorotarjontaan ja vuoroväliin. Matkan kokonaislaadun kokemukseen vaikuttaa palvelutason ohella myös matkan asiakashinta.

Raaseporin kaupunki pyrkii säilyttämään jo olemassa olevan alueellisen palvelutason, joka täyttää palvelutasomäärityksen tavoitteet.

5.1 Palvelua erilaisiin käyttötarpeisiin

Työmatkat

Raaseporissa paras matkustuspotentiaali on Tammisaaren ja Karjaan välillä sekä pääkaupunkiseudulle suuntautuvissa yhteyksissä. Liikenteen suunnittelussa otetaan huomioon sisäisen liikenteen tarpeet, kuten sujuva työssäkäynti klo 8–16 ja liityntäyhteydet pääkaupunkiseudun ja Turun suunnan junille.

Koulu- ja opiskelumatkat

Koululaiset ovat joukkoliikenteen tärkein käyttäjäryhmä. Peruskoululaisia palvelevien bussivuorojen yhteydessä ja ohessa varmistetaan oman kunnan oppilaitosten saavutettavuus Tammisaari–Karjaa–Pohja–Fiskars -joukkoliikennekäytävällä ja suurimmista taajamista (Tenhola, Bromarv ja Mustio).

Asiointimatkat

Tavoitteena on mahdollistaa asiointi kunnan eri osista vähintään kerran viikossa lähimpään kaupallisia palveluita tarjoavaan taajamaan. Asiointiyhteyksiä voidaan tarjota osana koulukuljetusreittejä, mutta tulee varmistaa, että asiointiaika perillä ei ole liian pitkä. Asiointiyhteyksiä on tarpeen järjestää myös koulujen lomapäivinä.

Vapaa-ajan matkat

Vapaa-ajan matkojen tarve tulee arviolta kasvamaan. Vapaa-ajan matkat mahdollistavia yhteyksiä iltaisin ja viikonloppuisin voidaan tarjota pääasiassa Tammisaari–Karjaa–Pohja–Fiskars -joukkoliikennekäytävällä sekä osana seudullista liikennettä. Myös vapaa-ajan yhteyksissä pyritään tarjonta sovittamaan yhteen juna aikatauluihin.

5.2 Liikenteelliset tavoitteet

Joukkoliikenteen kokonaispalvelutason ja sen houkuttelevuuden kannalta laadulliset tekijät ovat merkittävässä asemassa. Keskeisiä kehittämistarpeita ovat mm oikean ja helposti saatavilla olevan informaation tarjoaminen, matkaketjujen sujuvuuden varmistaminen, laadukkaan ja kustannustehokkaan kaluston käyttö sekä liikenteen toteutuminen suunnitellusti ja luotettavasti.

Kaupunkipyörillä mahdollistetaan sujuvat matkaketjut Karjaan ja Tammisaaren asemille sekä lähiliikkuminen Raaseporin tärkeimmissä taajamissa. Kaupunkipyöräverkostoa halutaan ylläpitää ja mahdollisesti laajentaa.

Liikenteen hankkiminen

Toimivaltaisena viranomaisena Raaseporin kaupunki on päättänyt hankkia liikennettä bruttomallilla. Bruttomallilla hankittavassa liikenteessä toimivaltainen viranomainen ostaa liikenteenharjoittajalta tietyn reitin tai alueellisen liikennekokonaisuuden ajamisen tietyllä aikataululla ja laatutasolla. Viranomainen vastaa liikenteen suunnittelusta ja kantaa lipputuloriskin. Liikenteenharjoittajan tarjouksessaan antama palvelun hinta kattaa kaikki liikennöintikustannukset. Bruttomallissa sovelletaan hankintalainsäädäntöä.

Kaupungilla on vuodesta 2023 käytössä Waltti Solutions lippu- ja tuotejärjestelmä. Järjestelmä antaa mahdollisuuden tarjota erilaisia lipputyyppejä kuten esimerkiksi kerta-, päivä- ja kuukausilippuja eri ikäryhmille. Monipuolisten raportointityökalujen avulla pystymme seuraamaan, jopa reaaliajassa, liikennettä, matkustajamääriä ja muita tärkeitä tunnuslukuja.

Markkinointi ja tiedottaminen

Säännöllistä BOSSE markkinointia on lisätty ja sen huomaakin nousujen määrien voimakkaassa kasvussa. Sosiaalisessa mediassa tavoitamme enenevässä määrin matkustajia eri ikäluokista mutta käytämme myös muita kanavia kuten lehdet, painettu materiaali ja osallistumalla eri tapahtumiin Raaseporissa. Tavoitteena on jatkuvasti parantaa Raaseporin joukkoliikenteen käyttöastetta ja mielikuvaa.

Tätä varten on laadittu viestintäsuunnitelma, jota toteutetaan. Pyritään osallistamaan valittu liikenteenharjoittaja mukaan markkinoinnin ja tiedottamisen kehittämiseen jo sopimusvaiheessa.

6. Vaikutukset

Esitettyjen toimenpiteiden myötä joukkoliikenteen houkuttelevuus ja luotettavuus lisääntyy, kun palvelutaso säilyy samalla tasolla, tiedottamisen ja markkinoinnin avulla. Liikenteen seuranta tilastollisesti on parantunut uuden lippujärjestelmän myötä, josta on palvelutasoselvityksen lisäksi, huomattava hyöty liikenteen suunnittelussa.